

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Epistola 385

Citation: Holberg, Ludvig: "Epistola 385", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. Billeskov Jansen, Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 226.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb11val-shoot-workid67208/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

skinneth som en Soel, blev han anseet som en Comete, som et Riis for Store-Britannien og en Skræk for andre Lande. Saadant kand ikke siges om Mazarin, hvilken befæstede det Kongelige Regimente udi Frankrig, som den anden kuldcastede udi Engelland. Dog flyder deraf ikke, at den første var bedre Mand end den sidste; thi, hvis Mazarin havde indfaldet udi Cromwels Coniuncturer, havde han maaskee gjort ligesaa meget Ondt, ja end meere; thi den Franske Minister havde ikkun meget liden eller ingen Religion, da den Engelske Protector derimod havde en temmelig Dosis deraf, og jeg tør sige, ogsaa af Dyd; men som en overvættes Ambition og given Lejlighed forførte ham til at qvæle hos sig. Saa at man derfor kand holde for, at Mazarin var værre Mand, men Cromwel bedrev værre Gierninger; eller rettere, at den Første havde flere men den Sidste større Lyder. Jeg forbliver etc.

EPISTOLA CCCLXXXV.

Til **

En saa kalden god Ven fortaalte mig nyeligen udi Fortroelighed, at nogle udi et vist Selskab taledede ilde om min Person, og at han havde taget mig udi Forsvar. Jeg takkede ham for hans Forsvar; men sagde derhos, at jeg vilde have været ham end meer Tak skyldig, hvis han ikke havde fortaalt mig det selv: Thi jeg kunde ikke ansee slige Rapporter som Venskabs-Tegn, saasom de tiene til intet, uden at sætte en udi Bevægelse, og at saae U-eenigheds Sæd blant Mennesker. Jeg holder just ikke den for min Fiende, som i et lystigt Sælskab skiemter med min Person, men heller den som rapporterer mig saadant Skiemt: Den første meener over et Glas Viin ofte intet dermed, men skiemter, enten for at vise sin frugtbare Geist, eller for at gjøre Selskabet lystigt. Den anden derimod, som forebrin-

ger mig Snak, som er mig umagtpaaliggende at vide, og som han kand være forsikkert om at ville foruroelige mit Sind, kand intet Godt derved meene. Jeg anseer ofte den første, som en kaadmundet Ven: Den anden som en mandskeret og hemmelig Fiende. Daglig Erfarenhed viser, at man i lystige Selskab ofte lader falde et skiemtsomt Ord over sine beste Venner; hvorudover man ikke maa ansee saadant som Tegn til Fiendskab, eller legge det paa Hiertet, men skyde Skylden heller paa Viinen og Munden end paa Hiertet. Den Epirotiske Konge Pyrrhus blev engang erkyndiget om nogle løse Ord, som udi et lystigt Selskab vare fældede mod hans Person af nogle Tarentinske Borgere. Han kaldede de samme til sig, og spurte om de vilde tilstaae at have ført saadan Tale. De bekiendte sig strax at være skyldige, og sagde derhos: *Hvis Vinen havde været stærkere, havde vi maaskee talet end meere.* Hvilket da Kongen hørte, faldt han udi Latter, og gik bort, uden at lade see mindste Fortrydelse. Naar saadant hender, kand man ikke gjøre bedre, end at efterfølge N. Ns. Exempel. Da een, som i Fortroelighed engang fortaalte ham, at man udi en Samqvem havde kaldet ham en Nar, sigende derhos: *Men ikke mine Ord igien;* svarede han: Jeg kand ogsaa i Fortroelighed sige: at jeg var udi et andet Selskab, hvor man sagde, at Monsieur var en Slyngel; *dog ikke mine Ord igien.* Rapportøren merkede da strax Meeningen, og gik bort. Jeg forbliver etc.

EPISTOLA CCCLXXXVIII.

Til **

Min Herre skriver, at han tabte sin Sag, efterdi hans Modstander havde sex Stømmer mod fem. Han holder det for en stor Uheld udi Rettergang, at Dom skål fældes efter de fleeste Stømmer: Han siger, at de fem Dommere, som han